

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2002
IV. volební období

229

Návrh

poslanců Petra Nečase a Jana Vidíma

na vydání

zákona, kterým se mění zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, ve znění pozdějších předpisů

N á v r h

ZÁKON

ze dne,

kterým se mění zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona č. 218/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Čl. I

Zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon), ve znění zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 286/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 520/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 17 se číslovka „12“ nahrazuje číslovkou „6“.
2. § 61 se vypouští.
3. Za § 64 se vkládá nový § 64a, který zní:

„§ 64a

Vojáci, kteří nastoupili k výkonu nebo k dokončení základní služby přede dnem účinnosti tohoto zákona, se propustí z této služby, jestliže ji vykonali nebo vykonají v celkové délce nejméně 6 měsíců. Ustanovení § 31 zůstávají nedotčena.“

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 220/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Čl. II

Zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, ve znění zákona č. 128/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 12 odst. 2 se číslovka „9“ nahrazuje číslovkou „3“.
2. V § 14 odst. 1 se číslovka „9“ nahrazuje číslovkou „3“.
3. V § 17 odst. 1 se číslovka „12“ nahrazuje číslovkou „6“ a číslovka „28“ číslovkou „14“.
4. § 95 se vypouští.

ČÁST TŘETÍ

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

O b e c n á č á s t

Vláda České republiky se rozhodla realizovat reformu Armády České republiky, jejíž součástí je i zrušení základní vojenské služby v roce 2006. Součástí zmíněné reformy je vybudování plně profesionální armády, která se bude schopna lépe vyrovnat s úkoly, které před ní budou stát v XXI. století, než armáda spolutvořená vojáky základní služby.

Již v současné době však Armáda České republiky není schopna plně využít služeb vojáků základní služby. Naopak, značná část vojáků základní služby zbytečně marní svůj čas pobytem na vojně. Armáda České republiky také nemá dost finančních prostředků pro zajištění kvalitního výcviku vojáků základní služby. Jejich roční pobyt na vojně je většinou vyplněn kombinací nicnedělání, nekonečných úklidů a fádnicích a často zbytečných služeb. Se skutečným armádním výcvikem tak nemá základní vojenská služba nic společného. Tento stav nás nemůže nechat klidnými a musíme jej řešit. Není přece naším cílem ze zákona držet spoustu mladých mužů v nicnedělání. Řešením je zkrátit na zbývající léta základní vojenskou službu o polovinu. Půlroční základní vojenská služba na jedné straně umožní armádě pokrýt činnosti, které nemá dosud pokryty profesionály, a na straně druhé nebude držet zbytečně mladé muže ve službě, která není pro nikoho přínosná. Navíc nebude docházet k diskriminaci při povolávání branců do základní vojenské služby jako nyní, kdy armáda povolává jen část příslušného odvodového ročníku.

Zároveň se automaticky zkrátí civilní služba, která je podle zákona č. 18/1992 Sb., o polovinu delší než vojenská základní služba.

Z v l á š t n í č á s t

K části první:

K bodu 1

Navrhuje se zkrátit základní vojenskou službu z 12 měsíců na 6 měsíců.

K bodu 2

Navrhuje se vypustit celý § 61, který zkracuje základní vojenskou službu absolventům vojenských vysokých škol na 9 respektive 11 měsíců. Zkracovat základní vojenskou službu, která se navrhuje v délce šesti měsíců už nemá smysl.

K bodu 3

Navrhuje se zkrátit základní vojenskou službu i všem vojákům, kteří nastoupí k jejímu výkonu před účinností tohoto zákona, pokud vykonají tuto službu v délce nejméně šest měsíců. Jiné řešení by nebylo spravedlivé.

K části druhé

K bodům 1 a 2

Vzhledem k návrhu na zkrácení základní vojenské služby se navrhuje i přiměřeně zkrátit dobu, na kterou může být voják základní služby zařazen do volné funkce plánované pro vojáka z povolání nebo odvelen k dočasnému plnění úkolů ozbrojených sil k jinému útvaru.

K bodům 3 a 4

Vzhledem k návrhu na zkrácení základní vojenské služby se navrhuje úměrně zkrátit i nárok na řádnou dovolenou z 28 kalendářních dnů na 14 kalendářních dnů. Zároveň se navrhuje vypustit ustanovení o přiměřeném krácení řádné dovolené vojákům, kteří vykonávali kratší vojenskou službu, která se navrhuje zrušit.

K části třetí

Navrhuje se nejbližší možný termín účinnosti.

V Praze dne 19. února 2003

Petr Nečas v. r.

Jan Vidím v. r.

Znění dotčené části zákona č. 218/1999 Sb., branný zákon, v platném znění s vyznačením navrhovaných změn

§ 17

Základní služba

(1) Základní služba trvá ~~12~~ **(6)** měsíců; začíná dnem jejího nastoupení u vojenského útvaru nebo vojenského zařízení anebo vojenského záchranného útvaru^{7a)} (dále jen "vojenský útvar") a končí dnem propuštění od vojenského útvaru.

(2) Ministerstvo započítá do této doby vykonanou mimořádnou službu nebo její část.

(3) Průběh základní služby upravuje zvláštní právní předpis.⁸⁾

7a) § 2 odst. 2 až 4 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění zákona č. 352/2001 Sb.

8) Zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze.

~~§ 61~~

~~Vojáci, kteří nastoupí k výkonu nebo k dokončení základní služby počínaje dnem účinnosti tohoto zákona, vykonají základní službu v trvání~~

~~a) 9 měsíců, jde-li o absolventa vojenské katedry nebo absolventa vysoké školy zařazeného do vojenské přípravy na vysokých školách, který tuto přípravu ukončil závěrečnými zkouškami,~~

~~b) 11 měsíců, jde-li o absolventa vysoké školy zařazeného do vojenské přípravy na vysokých školách, který ukončil část této přípravy zápočtem.~~

§ 62

Vojáci, kteří nastoupili k výkonu nebo k dokončení náhradní služby na dobu 5 měsíců přede dnem účinnosti tohoto zákona, se propustí z této služby, jestliže ji vykonali v délce nejméně 3 měsíců. Ustanovení § 31 zůstávají nedotčena.

§ 63

Vojákyním v základní službě, které byly předčasně propuštěny na trvalou dovolenou rozhodnutím přezkumné komise nebo pro těhotenství podle § 36 zákona č. 92/1949 Sb., branný zákon, ve znění pozdějších předpisů, přede dnem účinnosti tohoto zákona,

zaniká branná povinnost podle § 4 odst. 1 písm. e).

§ 64

Vojáci, kteří jsou vojáky ve výslužbě podle § 25 odst. 4 zákona č. 92/1949 Sb., branný zákon, ve znění pozdějších předpisů, jsou ke dni účinnosti tohoto zákona vojáky v záloze, jestliže podléhají branné povinnosti.

§ 64a

Vojáci, kteří nastoupili k výkonu nebo k dokončení základní služby přede dnem účinnosti tohoto zákona, se propustí z této služby, jestliže ji vykonali nebo vykonají v celkové délce nejméně 6 měsíců. Ustanovení § 31 zůstávají nedotčena.

Znění dotčené části zákona č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, v platném znění s vyznačením navrhovaných změn

§ 12

Zařazování do funkce

(1) Voják se zařazuje do funkce v souladu s potřebami ozbrojených sil.

(2) Voják v základní službě může být dočasně zařazen do volné funkce plánované pro vojáka z povolání nejdéle na dobu ~~9~~ **(3)** měsíců.

(3) O zařazení do funkce rozhoduje služební orgán.

§ 13

Přemístění a převedení

(1) Voják v základní nebo náhradní službě může být přemístěn k výkonu funkce podle potřeb ozbrojených sil nebo na vlastní žádost z rodinných, hospodářských nebo sociálních důvodů k jinému útvaru Armády České republiky.

(2) Voják v základní nebo náhradní službě může být převeden k výkonu funkce podle potřeb ozbrojených sil nebo na vlastní žádost z rodinných, hospodářských nebo sociálních důvodů od útvaru Armády České republiky k útvaru Hradní stráže a naopak.

(3) Žádost o přemístění nebo převedení z rodinných, hospodářských nebo sociálních důvodů musí voják v základní nebo náhradní službě doložit potvrzením příslušných orgánů.

(4) Voják v základní nebo náhradní službě se nepřemísťuje a nepřevádí v době

- a) výcviku ve školách nebo v kursech,
- b) přezkumného řízení⁸⁾ a léčení,

- c) řízení o kázeňském přestupku nebo trestního řízení,
- d) výkonu kázeňského trestu vězení.

(5) O přemístění a převedení rozhoduje služební orgán.

8) § 36 až 39 zákona č. 218/1999 Sb.

§ 14

Odvelení

(1) Voják může být odvelen k dočasnému plnění úkolů ozbrojených sil k jinému útvaru, nejdéle však na dobu ~~9~~ **(3)** měsíců.

(2) Vojáka v záloze, který je povolán na vojenské cvičení, a vojáka v náhradní službě lze odvelet k jinému útvaru jen za účelem výcviku.

(3) Vojáka v základní nebo náhradní službě, který byl přemístěn nebo převeden k útvaru z rodinných, hospodářských nebo sociálních důvodů, nelze odvelet.

(4) O odvelení rozhoduje služební orgán.

§ 15

Služební cesta

(1) Voják může být vyslán na služební cestu k plnění služebních úkolů nebo z jiných důvodů do jiného místa, než je místo jeho zařazení do funkce.

(2) O vyslání vojáka na služební cestu rozhoduje služební orgán.

§ 16

Hodnocení

(1) Hodnocení je základním podkladem pro rozhodování ve věcech průběhu základní nebo náhradní služby a vojenského cvičení vojáků. Hodnocení zpracovává písemně služební orgán.

(2) Obsahem hodnocení je vojenskoodborná způsobilost, zdravotní způsobilost, morální kvality a osobní vlastnosti vojáka.

(3) Voják musí být s hodnocením seznámen.

HLAVA III DOVOLENÁ

§ 17

Řádná dovolená

(1) Voják v základní službě má za ~~12~~ **(6)** měsíců základní služby nárok na řádnou dovolenou v délce ~~28~~ **(14)** kalendářních dnů. Řádnou dovolenou lze čerpat nejdříve po výkonu 3 měsíců služby, a to i po částech.

(2) Řádnou dovolenou uděluje služební orgán, který je povinen určit nástup řádné dovolené tak, aby ji voják mohl vyčerpat do konce základní služby; přihlíží se při tom k potřebám výcviku, plnění služebních úkolů a k požadavkům vojáka.

(3) Řádná dovolená se přerušuje, je-li voják v době jejího čerpání uznán neschopným k výkonu zaměstnání pro nemoc nebo úraz.

(4) Doba řádné dovolené se započítává do doby základní služby.

(5) Nárok na nevyčerpanou řádnou dovolenou nebo její část zaniká skončením základní služby.

(6) Voják povoláný k dokončení základní služby má nárok na řádnou dovolenou nebo na její poměrnou část, kterou nevyčerpal před přerušením základní služby.9)

9) § 26 zákona č. 218/1999 Sb.

ČÁST OSMÁ
SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ
A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 94

Překážka ve studiu

Výkon základní nebo náhradní služby je překážkou ve studiu ve školách mimo vojenských a policejních škol.

§ 95

~~Vojákům, kteří vykonávají základní službu v délce~~

- ~~a) 9 měsíců, náleží řádná dovolená v délce 21 kalendářních dnů,
b) 11 měsíců, náleží řádná dovolená v délce 26 kalendářních dnů.~~

§ 96

Vojáci v základní službě v hodnostech rotný, rotmistr nebo podporučík mohou nosit v době osobního volna mimo vojenské objekty civilní oděv.

§ 97

Vojáci v základní nebo náhradní službě a vojáci v záloze na vojenském cvičení, kteří ke dni účinnosti tohoto zákona vykonávají vojenskou činnou službu, se stávají vojáky v činné službě podle tohoto zákona se všemi právy a povinnostmi.

§ 98

Kázeňské tresty uložené vojákům přede dnem účinnosti tohoto zákona se vykonají v rozsahu podle předpisů platných v době jejich uložení. Pro prominutí zbytku kázeňského trestu, jeho zahlazení nebo promlčení se použije tento zákon.

§ 99

Vojákům v základní nebo náhradní službě náleží hodnost,

kterou dosáhli přede dnem účinnosti tohoto zákona.

§ 100

Vojákům, kteří byli přede dnem účinnosti tohoto zákona povýšeni do hodnosti rotného nebo byli jmenováni do hodnosti rotmistra nebo podporučíka, náleží po dobu výkonu základní služby služné v částkách stanovených pro tyto hodnosti v § 79.